

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Шутько Т. І. / Економічна сутність управління витратами підприємства / Електронний журнал «Ефективна економіка» № 12, 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3681>
2. Панасюк В. М. Витрати виробництва: управлінський аспект / В. М. Панасюк. – Тернопіль : Астон, 2015. – 288 с.
3. Грещак М. Г. Управління витратами: практикум / М. Г. Грещак, В. М. Гордієнко, О. С. Коцюба, Ю. М. Лозовик; за заг. ред. М. Г. Грещака. – К. : КНЕУ, 2011. – 190 с.
4. Довжик О. О., Гаркуша С. А. / Управління витратами як чинник підвищення прибутковості і рентабельності сільськогосподарських підприємств/ «Економічний аналіз» 2016 рік. Том 23. № 2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1070/844>

Ходирєва О.О.
аспірант кафедри менеджменту інноваційного підприємництва
та міжнародного бізнесу
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»
м. Харків, Україна

ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Актуальність впровадження контролінгу на українських підприємствах обумовлена необхідністю підвищення ефективності діяльності підприємства, особливо в умовах наростаючої конкуренції, як з боку вітчизняних, так і зарубіжних організацій. Сучасні умови господарювання висувають підприємству ряд вимог щодо постійної готовності до змін ринку, а використання системи контролінгу дозволяє швидко та ефективно визначити можливості цих змін та оперативно реагувати на них [1, с. 139; 2, с. 352].

Створення служби контролінгу відбувається в декілька етапів. Перший етап – визначення цілей впровадження контролінгу на підприємстві. Серед цілей можуть бути наступні [3, с. 84]:

- збільшення конкурентоздатності підприємства;
- підвищення якості прийнятих рішень;
- розробка обґрунтованих критеріїв оцінки ефективності роботи підрозділів та спеціалістів;
- зниження рівня трансакційних витрат;
- спрощення взаємодії підрозділів підприємства
- скорочення товарно-матеріальних запасів на підприємстві та ін.

В залежності від цілей обираються складові та строки впровадження системи контролінгу.

На другому етапі відбувається впровадження управлінського обліку та відповідної звітності. Вирішуються наступні задачі:

- своєчасне отримання керівництвом інформації щодо діяльності підприємства;
- скорочення часу прийняття управлінських рішень через зменшення непевності;
- оптимізація використання виробничих потужностей;
- оптимізація використання ресурсів підприємства та ін.

Для цього складається структурна схема підприємства, на якій вказуються вхідні та вихідні потоки інформації підрозділів підприємства та бази даних, що існують всередині відділів. Далі задають основні вимоги до управлінської звітності.

На третьому етапі – впровадження процедур планування розробляється формат планів і завдань для різних підрозділів з залученням всіх рівнів керівництва. Крім того, визначаються методика складання планів. Планування має охоплювати ключові показники діяльності підприємства, а також збут, бюджети накладних витрат і нормативи витрат, прибуток, програми інвестицій і фінансування. Механізми планування повинні використовувати дані впровадженого управлінського обліку і складатися в аналогічному форматі.

На четвертому етапі – впровадження процедур і механізмів контролю вводяться в дію механізми контролю відповідності фактичних показників плановим, а також розробляється система раннього попередження.

Таким чином, систему контролінгу слід розглядати як основну ланку в системі інтеграції управлінських рішень і аналітичного апарату на підприємстві. При впровадженні системи контролінгу необхідно ретельно оцінювати ті інструменти, які будуть впроваджуватися, і зіставляти складність впровадження, необхідність одержуваної інформації та відповідність отриманої моделі дійсності. Розроблена покрокова методика впровадження системи контролінгу дозволяє оптимізувати використання трудових і фінансових ресурсів. Організаційну форму контролінгу слід вибирати виходячи з критеріїв з урахуванням специфіки конкретного підприємства

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Адаменко М. Перспективи використання системи контролінгу на підприємствах України // Економіка України. – 2012. – № 32. – С. 139-142.
2. Зоріна О. Організація контролінгу в Україні: питання теорії та практики // Ринкова система України. – 2010. – № 12. – С. 350-355.
3. Пушкар М.С., Пушкар Р.М. Контролінг – інформаційна підсистема стратегічного менеджменту: Монографія. – Тернопіль: Карт-бланш, 2014. – 370 с.